

Polscy władcy na banknotach

Zapraszam do krótkiej prezentacji o władcach którzy znajdują się na naszych polskich banknotach :)

Wiadomości podstawowe

Nominał 10zł- Mieszko I

Ten banknot ma wartość 10 zł, i znajduje się na nim pierwszy władca Polski czyli Mieszko I. Ten nominał wprowadzono 1 stycznia 1995 roku tak jak banknot 20zł i 50zł, ale o nich później.

Nominał 20zł- Bolesław Chrobry

Ten banknot ma wartość 20 zł, i znajduje się na nim pierwszy król Polski czyli Bolesław Chrobry. Ten nominał wprowadzono 1 stycznia 1995 roku.

Nominał 50zł- Kazimierz Wielki

Ten banknot ma wartość 50 zł, i znajduje się na nim Kazimierz Wielki- ostatni monarcha z dynastii Piastów na tronie polskim. Ten nominał wprowadzono 1 stycznia 1995 roku.

Nominał 100zł- Władysław Jagiełło

Ten banknot ma wartość 100 zł, i znajduje się na nim Władysław Jagiełło- wielki książę litewski i założyciel dynastii Jagiellonów. Ten nominał wprowadzono 1 czerwca 1995 roku.

Nominał 200zł- Zygmunt I Stary

Ten banknot ma wartość 200zł, i znajduje się na nim Zygmunt I Stary- wielki książę litewski i król Polski. Był przedostatni z dynastii Jagiellonów. Ten nominał, jak 100zł wprowadzono 1 czerwca 1995 roku.

Nominał 500zł- Jan III Sobieski

Ten banknot ma wartość 500zł i przedstawia Jana III Sobieskiego- król Polski i wielki hetman. Ten nominał wprowadzono 10 lutego 2017 roku czyli niedawno.

Co oznaczają symbole na
poszczególnych banknotach?

10zł

1. Po lewej stronie władcy znajdują się dwie rozety pochodzące z odkrytych posadzek w podziemiach Katedry w Gnieźnie.
2. Po prawej stronie władcy znajduje się roślinna ornamentyka, która nawiązuje do romańskich naczyń liturgicznych.
3. Na odwrocie banknotu znajduje się wizerunek monety sięgającej początków historii państwa polskiego. Z założenia miał być to denar pochodzący prawdopodobnie z czasów panowania księcia Mieszka I. Jednakże badacze są zdania, że może to być moneta znacznie późniejsza, bowiem wybita za panowania Mieszka II.
4. Na denarze w okręgu znajduje się wizerunek krzyża na czymś, co przypomina pół koła. Istnieją dwie interpretacje tego wzoru na denarze. Jedna mówi, iż przedstawia on wizerunek świątyni, a druga, iż jest to książęca mitra (nakrycie głowy władcy).
5. Bo bokach denara znajdują się dwie kolumny romańskie, które pochodzą z Opactwa Benedyktynów w Tyńcu.

10zł

1.

3,4.

5.

20zł

1. Po lewej stronie króla znajduje się romański portal, chyba nie nawiązuje on do żadnego konkretnego miejsca.
2. Po prawej stronie króla znajduje się korona młodego dębu, która pochodzi z Drzwi Gnieźnieńskich z Katedry w Gnieźnie. Korona dębu na drzwiach umiejscowiona jest w scenie ukazującej wystawienie zwłok św. Wojciecha.
3. Motyw z Drzwi Gnieźnieńskich znajduje się również na odwrocie banknotu, po prawej stronie denara. Jest to wizerunek lwa uchwyconego wijącej się gałęzi.
4. W centralnej części drugiej strony banknotu jest umiejscowiony denar z czasów Bolesława Chrobrego, który otoczony jest napisem PRINCES POLONIE.
5. W środku denara znajduje się wizerunek jakiegoś ptaka. W kwestii jego gatunku wciąż trwają spory. Niektórzy uważają go za reprezentację orła, ale bardziej przypomina on koguta lub pawia. Do tej drugiej teorii przychyliła się większość badaczy. Prawdopodobnie jest to pierwsza moneta państwa polskiego, na której pojawił się ptak.
6. Po lewej stronie od denara znajduje się romańska rotunda, zwana też kaplicą św. Mikołaja. Jest to jeden z najstarszych zabytków budownictwa polskiego, pochodzący z XI. Rotunda znajduje się w Cieszynie.

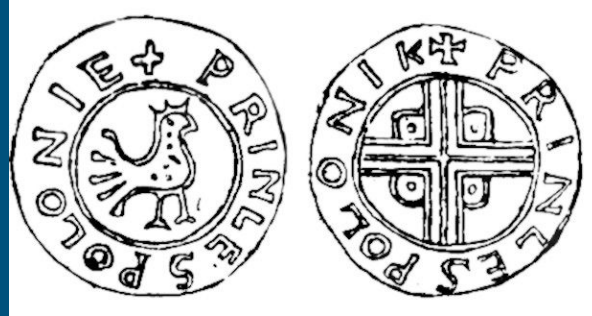

20zł

2,3.

4,5.

6.

50zł

1. Po prawej stronie króla znajduje się litera “K” w koronie będąca królewskim monogramem. Litera pochodzi z drzwi Katedry na Wawelu.
2. W centralnej części drugiej strony banknotu znajduje się królewska pieczęć Kazimierza Wielkiego.
3. Tuż pod pieczęcią znajdują się królewskie insygnia – jabłko i berło.
4. Po prawej stronie od pieczęci znajduje się panorama Krakowa autorstwa niemieckiego kronikarza i podróżnika Hartmanna Schedla. Obraz miasta pochodzi z kroniki Liber Chronicarum wydanej pod koniec XV wieku.
5. Natomiast po lewej stronie od pieczęci znajduje się panorama Kazimierza, która również pochodzi z tej samej kroniki.

50zł

1.

2.

4 i 5.

100zł

1. Po obu stronach wizerunku króla znajdują się rozety i elementy ornamentyki gotyckiej.
2. Na odwrocie banknotu w centralnej części znajduje się orzeł na tarczy herbowej. Pochodzi on z nagrobku Władysława Jagiełły, który znajduje się w Katedrze na Wawelu.
3. Poniżej tarczy z orłem znajduje się hełm i dwa miecze owinięte w krzyżacki płaszcz. Jest to bezpośrednie nawiązanie do zwycięstwa w Bitwie pod Grunwaldem w 1410 roku.
4. Po lewej stronie od tarczy znajduje się wizerunek Zamku w Malborku.

100zł

2.

4.

200zł

1. Na odwrocie banknotu znajduje się wizerunek orła, który pochodzi z fasady Kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu. Orzeł wpisany jest w sześciokątny kartusz herbowy i opleciony literą “S”, która stanowi królewski monogram. Ten symbol moim zdaniem trochę przypomina orła w trumnie którego korona spada na oczy, możliwe że ten symbol ma wspólnego coś z klęską państwa Polskiego w czasie króla Zygmunta I Starego.
2. Z tyłu, za orłem znajduje się rysunek dziedzińca na Wawelu.

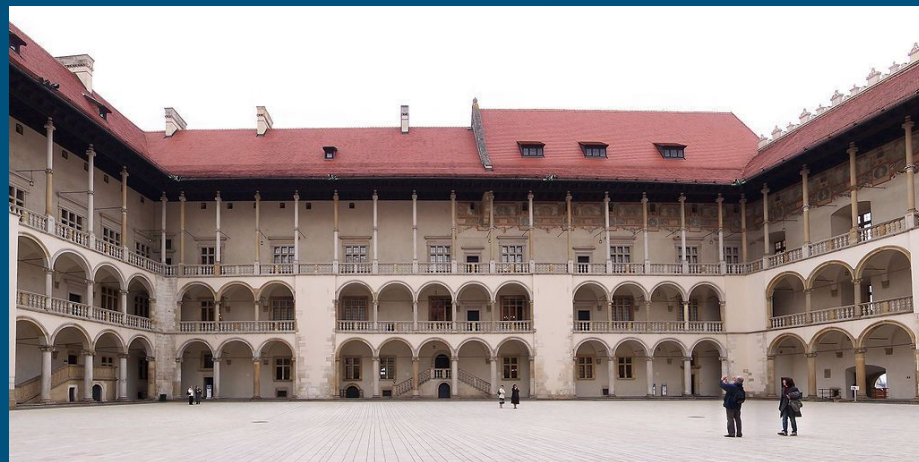

200zł

1.

2.

500zł

Ten banknot nie ma wielu tajemnic, albowiem na rewersie znajduje się pałac króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie.

Serdecznie dziękuję za uwagę :)

Wykonała: Julia Rychter 6b

Źródło: <https://eloblog.pl/ukryte-symbole-i-miejsca-na-polskich-banknotach/>